sees de bladformede Bagkropslemmer, der dække Gjællerne og ligge lagvis. Tidligere mente man, at Dyrene ikke kunde vende sig, naar de laae paa Ryggen, men man vil oftere faae Leilighed til at see, hvor fortrinlig de forstaae at benytte deres lange stive Hale til atter at faae Fodfæste. Dolkhalerne maae betragtes som en sidste Repræsentant for en fordum meget udbredt Slægt, da man jævnlig finder Forsteninger af dem i de tidligere Jordperioders Lag. De herværende Exemplarer skrive sig fra Akvariet i Berlin.

Akvariet er yderligere blevet forsynet med en Samling Søanemoner (Actinia) fra Hamborg, hvorved Actiniebassinet nu frembyder en rig Afvexling af Former og Farver; men tillige findes her Noget, som, ihvorvel det er smaat, dog fortjener Opmærksomhed. For nogen Tid siden fik Akvariet en Samling Naalefisk (Syngnathus), og for Tiden er hele Bassinet opfyldt af en Mængde traadfine Naalefiskunger, der i bedste Velbefindende svømme om mellem de øvrige Beboere.

Det er en temmelig almindelig Anke, at Kjøbenhavns Akvarium har været slet forsynet; men kunde man ikke samtidigt spørge om, hvorledes det har forholdt sig i andre Akvarier. Man maa vel huske, at det paa sine Tider af Aaret er saa godt som umuligt at skaffe Dyr til Akvarier, og seer man nu hen til, hvilke Dyr der paa saadanne Tider findes i andre Akvarier, vil man finde, at det, ligesom her, kun er dem, der ere temmelig almindelige paa Stedet. Jeg veed, at fra Januar 1873 har Akvariet her faaet Leveringer til Værdi af over 100 Rdl. fra Hamborg, og ved Ankomsten har der i det Hele kun været 5 à 6 Fisk levende. Ligesaa er det gaaet med Leveringerne fra Norge. Paa den anden Side maae vore Fiskere først lære at indsee, at det kan være fordelagtigt for dem, at levere Dyr; for Tiden vise de en afgjort Ulyst dertil, ja endog Modvillie derimod, og naar de endelig indsende Noget, ere deres Priser saa ublue, at selv et Akvarium, der raader over større Midler end det herværende, ikke vilde indlade sig paa en saadan Handel.

Ligesaa almindelig hører man Hamborgs Akvarium fremsat som en Rettesnor for Akvariet her. For Tiden findes her en 3 à 4 Former, der ikke findes i Hamborg, og omvendt, ellers er Forholdet temmelig lige. Men hvad Sammenligningen forresten angaaer, skal jeg kun bemærke, at man i Hamborg kan see en Del af Bassinernes Vægge i større Udstrækning blottede for Beklædning, saa at Skiferpladerne kige frem fra øverst til nederst, eller Vægbeklædningen hænger helt ind i Bassinet, saa at Søanemoner og lignende Dyr tage Plads i Rummet mellem Beklædningen og Skifervæggen, og det er ikke skeet for nylig, det har været saaledes i næsten et Aar, og, som man sagde mig, tænkte man ikke paa at restaurere. Der findes ikke et eneste Ferskvands-Bassin, som kan taale en Sammenligning med de tilsvarende Bassiner her. Jeg har der seet Torsk, paa hvilke begge Øinene (med Villie!) vare revne ud, famle sig frem i Bassinerne, og saa hører man her hos os, at Besøgende ville skrive i Bladene om Dyreplageri, naar en Stør, der, inden den kom til Akvariet, havde mistet det yderste af Halefinnen, ikke strax blev taget ud af Bassinet. Akvariet her har en Feil, som det ikke har været muligt at undgaae. Bassinerne ligge nemlig alt for høit over Jorden, men man har paa Grund af Grundvandet ikke kunnet grave saa dybt, som man ønskede, da det ved Bygning af Akvarier gjelder om at faae Bassinerne saa dybt, at man er sikkret mod Tilfrysning. Jeg fremsætter denne Bemærkning, fordi jeg fra flere Sider har hørt den Udtalelse, at Akvariet burde være indrettet der, hvor Restaurationslocalet findes.

A.

Øhlenschlæger, Baggesen, Poul Møller, Christian Winther og Heiberg i Aalborg.

(Et lille Reiseminde.)

Da jeg for nogle Aar siden paa en Reise besøgte endel jydske Byer, morede det mig ikke blot at studere Byernes forskjellige Fysiognomier, men ogsaa Boutiksskilterne havde for mig deres store Interesse; thi det skulde sjelden slaae feil, at hver ny By, jeg kom til, fremviste Navne, eiendommelige for den og næsten ukjendte andetsteds. Paa denne Reise kom jeg blandt andet ogsaa til Aalborg, en By, om hvilken det var sagt mig, at den mere udmærkede sig ved sit gammeldags Præg end ved aandeligt Liv og ideelle Interesser. Det var derfor med ikke synderlig store Forventninger i denne Henseende, jeg nærmede mig Byen; men hvilken Overraskelse var der mig ikke beredt! Det varede nemlig ikke længe, før jeg saae mig omgivet af vor æsthetiske Literaturs største Navne; thi som jeg paa Maa og Faa slentrede om i Gaderne, med Opmærksomheden henvendt paa alt det Nye, der mødte mig, faldt i Algade mit Øie paa et stort Skilt, der bar Navnet Øhlenschlæger, Bager. Jeg gik videre, bøiede ned ad lille Nygade og om i store Nygade, til jeg kom til Hjørnet af Hr. Oves- eller i daglig Tale Pølsegyde, hvor Baggesen, Vertshusholder og Avlsbruger, havde sin Gaard. Idet jeg senere gik op ad Gravensgade, bemærkede jeg ligefor mig Poul Møller, Bager, og ved at gaae gjennem »Klosterjordet«, som man nu er i Færd med at forfine til »Klostergade«, saae jeg Halvbroderens Navn Christian Winther paa et Høkerskilt. Vilde jeg endelig skaffe dette besynderlige Sammentræf af vore store Forfatteres Navne notarialiter bevidnet, da vilde Attesten herom være bleven underskrevet saaledes: »Bekræftes Heiberg, not. publ.«

ff.

Literatur.

— Til det for kort Tid siden sluttede Værk »Pattedyrenes Liv« af A. E. Brehm, der er udkommet paa P. G. Philipsens Forlag, har Universitetsbogbinder Clément udført et Bind, hvis Anordning vidner om den Smag og Elegance, der er Særkjendet for Alt hvad der udgaaer fra dette Etablissement.

— Fra Boghandler Rud. Klein er os tilstillet »Neuester Plan von Wien, von Th. v. Bomsdorff«, der i Forhold til sin Prisbillighed, 12 Skill., virkelig yder en væsentlig Veiledning paa Ens Vandringer i denne Stad.

Konst.

— Som Medlemsblade fra »Den danske Radereforening« er for første Halvaar 1873 omdelt et Portrait af N. V. Marstrand, raderet af Magnus Petersen, samt fem Blade med tyve Træsnit af J. Th. Lundbye, som selv i sin Tid har udført Tegningerne paa Træ.

— Paa C. B. Haldkjærs Forlag i Sorø er udkommet et veltruffet og godt udført Portrait i Lithografi af Sorø Akademies Rector, Professor P. H. Tregder.

Blandinger.

— Actieselskabet »Drikkehallerne« har ladet forfærdige smukke Iskapper til de af det leverede Beholdere af Soda- og Seltersvand, og da denne Kappe hver Dag gratis af Selskabet forsynes med Is, kan Vandet bestandig holde sig iskoldt. Beholderne kunne faaes af 12, 6 og 3 Potters Indhold, saa at de ligesaavel egne sig for større Forbrugere som for Privathuse. Ligeledes har samme Selskab indrettet sig paa at levere Soda- og Seltersvand til Skovtoure, indpakket i Is, i Beholdere af forskjellig Størrelse til en Pris af 12 Skill. Potten. Isen dertil leveres gratis.

Gaade.

Hør trende Raad, Du staaer Dig ved
At følge, hvad der end Dig monne hænde:
Tal ei de første og det sidste Led,
Vær ei det Hele, men de sidste Tvende.

s—r.

Opløsning paa Gaaden i Nr. 720.

Magister.

Opløst af Wilka, B. T. paa St. Hans Hospital, Mester Erik, Professoren.
Gaaden i Nr. 719 er endvidere rigtig løst af s. e. n. i Bergen.
Opløst paa Vers som „Toilet" af Mitra du Terra.

Verdens-Barometret

London	17	Juli	3 pCt. Consols	92 5/8.
Paris	16	—	3 - Rentes . . .	56. 30.
Wien	16	—	Oster. Statsbane	340.
Berlin	17	-	4½ pCt. consol. Statslaan	100¼.
Kjøbenhavn	18	—	4 - kgl. Obligat. . . .	93

Veirforholdene paa Landboøiskolen

fra den 11. til den 17. Juli 1873 incl.

Dato.	Middelvarme (C. °)	Høieste Varme.	Laveste Varme.	Fugtighedsgrad Kl. 8 i pCt.	Lufttryk.	Regnhøide i Linier
11...	19 17	25 0	13 4	79,5	27" 11 35	0,08
12...	18 77	23,5	12.4	78,0	27" 10 69	3,30
13...	17 87	23 5	11 0	98,0	27" 11 04	0,22
14 ..	18,03	24 2	13 6	75,0	27" 10 43	—
15...	12 23	17 0	11 0	10[illegible],0	27" 9 72	11,10
16...	14,83	20 0	9.1	76,5	27" 10 59	0,20
17...	15,23	20,0	10 8	70,0	28" 2 44	0,28

Anm. Middelvarmen er bestemt ved Iagttagelser Kl. 7, 12 og 11, og Lufttrykket som Middeltallet af Iagttagelser Kl. 8. 10 og 2.

En Runesten fra Shetland.

(Af Professor **George Stephens.**)

Den lærde Directeur for det skotske Museum i Edinburgh, Joseph Anderson, der først havde underrettet mig om, at der nylig var fundet et Stykke af en Runesten paa Shetland, har senere sendt mig som Gave en Gibsafstøbning af den Del af Stenen, hvorpaa Runerne findes, samt meddelt mig alle de Oplysninger, han kunde skaffe. Desuden har den dygtige skotske Konstner James Drummond, Medlem af Skotlands Maler-Akademi, glædet mig ved en nøiagtig Skizze af hele Stenen i dens nuværende Skikkelse. Støttet herpaa, vil jeg nu gjøre nogle Bemærkninger om denne interessante Oldtidslevning.

I Skandinavernes Vikingetid gjorde, som det er almindelig bekjendt, især Normændene og de Danske gjentagne Tog til Vesterleden, og bosatte sig i England, Irland og Skotland. Da de snart opgave deres Modersmaal i Irland, er der hidindtil i dette Kongerige ikkun fundet een Gjenstand med Runer paa, et Sværdbeslag; men paa skotsk Omraade, især paa de vestlige Kyster og Øer, har man truffet adskillige Runeristninger, af hvilke de vigtigste ere fundne ved Maeshowe paa Orknøerne og paa den nu engelske Ø Man. Et Fund fra sidstnævnte Sted, et gammelt Runekors med eiendommelige Prydelser, er blevet omtalt og beskrevet af mig i denne Tidendes Nr. 409 for 28de Juli 1867.

Men paa Shetland (Hjaltland, Hjatland, Hjetland, Hetland, Zetland, Shetland) havde man endnu aldrig hørt om nogen Runeindskrift. Denne Første fører os derfor, saa at sige, ind i et nyt Runedistrict, og dette er saa meget mærkeligere, som Stavene ere indskaarne i Høikanten paa den flade Sten, i Lighed med den gamle keltiske Maade, hvis Oghambogstaver altid løbe langs Stenens Kant, med dens Linie til Basis. Vi gjenfinde selvsamme Særegenhed paa mange af Runemonumenterne paa Øen Man, der jo ogsaa oprindelig var en keltisk Bygd.

Denne Oldtidslevning fandtes paa Shetlands Hovedø Mainland (det gamle Meginland). Jeg vil her meddele det charakteristiske Brev, der blev skrevet til Directeur Anderson fra den, som har fundet og bevaret Stenen, en jævn, men tænkende, hæderlig og patriotisk Bonde. Brevet er dateret den 20de Januar 1873:

»Omtrent midt paa Vestsiden af Aiths Voe falder der en lille Bæk ud, og noget længere mod Syd findes et lille dertil hørende Aaleie, som dog nu næsten er tørt og opfyldt. Men sidste Sommer bragte en voldsom Regn Vandet til at strømme gjennem det gamle Løb, hvor det underminerede Jorden nærmest Mundingen og førte en stor Del deraf ud i Aiths Voe, og da fandt jeg Stenen i Renden, paa et Sted, over hvilket der før havde ligget syv til otte Fod Jord. Jeg havde læst, at Runeindskrifter vare fundne i Danmark, Norge og Sverig, ja endogsaa i Amerika*), men jeg havde aldrig seet nogen før, og jeg havde heller ikke haft nogen Idee om deres Udseende, førend jeg læste Sir Walter Scotts Fortælling »Piraten«, i hvilken Norna af Fitful Head fremstilles som eiende Stentavler, paa hvilke Runealfabetets lige og retvinklede Bogstaver vare indhuggede. Og da nu Tegnene her paa Stenen, som jeg har fundet, ere lige og retvinklede, tænkte jeg, at de kunde være Runer. Derfor henvendte jeg mig til Mr. Arthur Laurenson af Lerwick, som venskabelig raadede mig at sende Dem Brudstykket. Hvis nu noget Forsøg paa at udlægge Indskriften skulde lykkes, beder jeg Dem om at meddele mig Udfaldet.

Deres ærbødige
Robert Cogle,
Gord, Cunningsburgh, paa Shetland.«

De stedlige Navne minde om Moderlandet: Aiths Voe (Eiðs-vágr, Landtange-vig), Fitful Head (Fitfugla-höfði, Vandfugle-hoved eller Næs), Lerwick (Leir-vík, Ler-vig), Gord (Garðr, Gaard), Cunningsburgh (Konungsborg, Kongestad.)

Selve den gamle Sten beskrives saaledes af Directeur Anderson: »Det er et trekantet Stykke, tilsyneladende brudt af en stor Plade af glimmerblandet, tætkornet Sandsten; det maaler 11 Tommer paa Langsiden, 9½ paa den længste af de korte Sider, og 8 paa den, hvor Runerne findes. Den er 2½ Tomme paa det Tykkeste; men Kanten med Runerne har mistet en Flise baade foroven og forneden, hvorved dens Tykkelse er mindsket til 1¾ Tomme. Alle Kanterne ere noget slidte ved Vandets Paavirkning, men Stenen er overordentlig haard, og Runerne have været dybt indskaarne.

Jeg giver her dette i Sommeren 1872 fundne Brudstykke, fotozinkograferet efter Mr. Drummonds Tegning: AITHS-VOE RUNE-STEN.

*) Robert Cogle var uvidende om, at disse „amerikanske" Runestene tilhobe ere skamlose Eftergjørelser.